

1. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Keramičko stolno posuđe u rimskoj Dalmaciji					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Antička arheologija	Godina studija			
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić				1.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju				Semestar: I.
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe		
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: Kolegij obrađuje različite kategorije keramičkog stolnog posuđa s teritoriji rimske Dalmacije, dakle tera sigilatu, keramiku tankih stijenki, glaziranu keramiku i ostalo. Riječ je o proizvodima koji su relativno brojni na gotovo svim rimskodobnim arheološkim lokalitetima, a u posljednje su vrijeme predmet brojnih znanstvenih rasprava vezanih uz obradu sitnog arheološkog materijala. Kroz kolegij im se pristupa s različitih aspekata, onih tehnoloških, provenijencijskih, kronoloških, distribucijskih, epigrafskih i dr., a sve s ciljem da ih se u arheološkom smislu u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi za smještanje rimske Dalmacije u globalne potrošačke okvire, ističući na taj način eventualne trgovačke, namjenske i modne trendove stanovnika rimske Dalmaciji. 					
<ul style="list-style-type: none"> • CILJEVI KOLEGIJA: Osposobljavanje studenata za razumijevanje i znanstveno proučavanje rimskog stolnog posuđa, njegovu klasifikaciju, tehnologiju proizvodnje, provenijenciju, značenje epigrafskih izvora i dr. U velikoj mjeri se očekuje da se studentima na temelju keramičkog materijala prezentiraju mogućnosti i vrijednosti sitnog arheološkog materijala u rekonstrukciji globalnog rimskog gospodarstva u kojem su obrtništvo i trgovina činili veliki udio, te da se na temelju toga bolje razumije gospodarska i društvena kretanja u rimskoj Dalmaciji. 					
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:		2			
TJEDANA PO SEMESTRU:		15			
Sati tjedno:	predavanja	1			
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja	15			
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
<i>Atlante delle forme ceramiche I. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Medio e tardo Impero),</i> Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale, Roma, 1981.					
<i>Atlante delle forme ceramiche II. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Tardo ellenismo e primo Impero),</i> Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale, Roma, 1985.					

- BABIĆ, A., 2008. - Keramika, *Arheološka zbirka Franjevačkog samostana u Sinju* (ur. M. Topić), Sinj, 187-228.
- BRUSIĆ, Z., 1977. - The importation of Greek and Roman relief pottery into the territory of Southern Liburnia, *RCRF XVII / XVIII*, In Castro Ravoracensi et Tvrici Helvetiorvm, 85-95.
- BRUSIĆ, Z., 1989. - Reljefna sjevernoitalska terra sigillata u Liburniji, *Diadora* 11, Zadar, 93-158.
- BRUSIĆ, Z., 1990. - Italska terra sigillata u Liburniji, *Diadora* 12, Zadar, 79-106.
- BRUSIĆ, Z., 1999. - *Hellenistic and Roman Relief Pottery in Liburnia*, BAR International Series 817, Oxford.
- BRUSIĆ, Z., 2000. - Vinska amfore i posuđe za posluživanje vina sa hrvatske obale Jadrana, *Annales – Anali za istarske in mediteranske študije* 22/2000, series hisotria et sociologia 10, 2000, 2, *Vino in vinska trta v arheologiji*, Koper, 531-542.
- BRUSIĆ, Z., 2000 – Knidska reljefna keramika na jadranskim nalazištima, *Opvsvula archaeologica* 23-24, Zagreb, 83-91.
- BRUSIĆ, Z., 2010. – Zdjele istočne sigilate na podmorskim nalazištima zadarskog akvatorija, *Scripta Branimiro Gabricevic dicata*, Trilj, 115-125.
- BORZIĆ, I., 2011. - Sarius šalice iz Burnuma, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopad 2008. Zbornik radova* (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg), Crikvenica, 279-290.
- BORZIĆ, I., 2011. - Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatar, doktorska disertacija, Zadar.
- CONSPLECTUS, 1990. - *Conspectus formarum terrae sigillatae italico modo confecta*, Bonn.
Corpvs Vasorum Arretinorum, A Catalogue of the Signatures, Shapes and Chronology of Italian Sigillata, II. Edition, Bonn.
- CLAIRMONT, C. W. - AUTH, S. H. - VON GONZENBACH, V., 1975. - *Excavation in Salona, Yugoslavia (1969-1972)*, New Jersey.
- DVORŽAK-SCHRUNK, I., 1989. – Dioklecijanova palača od 4.-7. st. u svjetlu keramičkih nalaza, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. serija, sv. XXII, Zagreb, 91-105.
- GLICKSMAN, K., 2005. – Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia, *Opuscula Archaeologica* 29, Zagreb, 189-230.
- GLUŠČEVIĆ, S., 1990. - Rimska nekropola u Kaljskoj ulici, *Diadora* 12, Zadar, 107-194.
- JURIŠIĆ, M., 2000. - *Ancient Shipwrecks of the Adriatic, Maritime transport during the first and second centuries AD*, BAR International Series 828, Oxford.
- KATIĆ, M. - MIGOTTI, B., 1996. - *Pharos, antički Stari Grad*, Katalog izložbe, Stari Grad.
- MAGGI, P., 2006. – La distribuzione delle sigillate di produzione orientale nell' arco Adriatico nord-orientale: problemi di metodo, *Les routes de l'Adriatique antique – Putovi antičkog Jadrana*, Zadar – Bordeaux, 179-194.
- MAKJANIĆ, R., 1981. - Reljefne šalice tipa „Sarius“ iz Osora, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 3/XIV, Zagreb, 49-53.
- MAKJANIĆ, R., 1985. - Terra sigillata iz rimskih nekropola u Osoru i Bakru, *Prilozi* 2, Zagreb, 39-50.
- MARDEŠIĆ, J., 2009. – Neki oblici istočnomediteranske reljefne keramike iz Arheološkog muzeja u Splitu, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 102, Split, 93-108.
- MIŠE M. - ŠEŠELJ, L., 2008. - The Late Hellenistic and Early Roman fine pottery from the Sanctuaries of Diomedes in Dalmatia, *RCRF* 40, Bonn, 113-119.
- OŽANIĆ-ROGULJIĆ, I. - Terra Sigillata i keramika tankih stijenki s lokaliteta Crikvenica-Igralište, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopad 2008. Zbornik radova* (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg), Crikvenica, 31-38.
- PARICA, M., 2008. - Istočnomediteranska keramika iz antičke luke u Pakoštanima, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 25, Zagreb, 81-96.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003. - Keramika, *Tilurium I, Istraživanja 1997. – 2001.* (ur. M. Sanader), Zagreb, 109-188.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2010. - *Tilurium II, Keramika 1997. – 2006.*, Zagreb, 2010.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003a. - Lončarski pečati na rimskoj keramici s Garduna, *Opvscvla Archaeologica* 27, Zagreb, 455-462.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2004. - *Sarius* šalica iz Garduna, *Opvscvla Archaeologica* 28, Zagreb, 187-193.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2007. - Lončarski pečati na rimskoj keramici iz Burnuma i Tilurija, *Zbornik radova Rijeka Krka i Nacionalni park Krka, prirodna i kulturna baština, zaštita i održivi razvitak* (ur. D. Marguš). (Šibenik, 5.-8. listopada 2005.), Šibenik, 229-244.

SUIĆ, M., 1960. - Kasnoantička enofora iz Burnuma, *Diadora 1*, Zadar, 95-106.

TOPIĆ, M., 2003. - Stolno posuđe i glinene svjetiljke iz Augusteuma Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 95, Split, 183-344.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER, S. - KANDLER, M., 1979. - *Burnum I. Erster Bericht über die Kleinfunde der Grabungen 1973 und 1974 auf dem Forum*, Wien.

Dopunska:

CUOMO DI CAPRIO, D., 2007. – *Ceramica in Archeologia, Studia Archeologica 114*, Roma.

GREENE, K., 2007. - Late Hellenistic and Early Roman Invention and Innovation: The case of Lead-Glazed Pottery, *American Journal of Archaeology 111*, Boston, 653-671.

MAKJANIĆ, R. – KOŠČEVIĆ, R., 1995. – *Siscia, Pannonia Superior. Finds and metalwork production: terra sigillata*, BAR International Series 621, Oxford.

MAKJANIĆ, R., 1987. - Plain Italian Sigillata on the Northeast Adriatic coast and at Sisak, *RCRF XXV-XXVI*, Agro Ravracensis, 225-240.

HAYES, J. W., 1997. - *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, London.

PATURZO, F., 1996. - *Arretina vasa. La ceramica aretina da mensa in eta romana. Arte, Storia e Tecnologia*, Cortona.

HAYES, J. W., 1972. - *Late Roman Pottery*, London-Roma.

PEACOCK, D.P.S., 1982. - *Pottery in the Roman world, an ethnoarchaeological approach*, New York.

ŠKEGRO, A., 1999. - *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.

SCHINDLER KAUDELKA, E., 2006. - La Terra Sigillata Norditalica Decorata. A che punto siamo arrivati?, *Territorio e produzioni ceramiche, Paesaggi, economia e societa in eta Romana, Atti del Convegno Internazionale, Pisa 20-2 Ottobre 2005*, Pisa, 239-244.

ZLATUNIĆ, R., 2007. - Nastanak gline, tehnologija i mineralogija keramike, *Histria Archaeologica 36/2005*, Pula, 61-114.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Novi prilozi arheološkoj topografiji Dugopoljskoga kraja, *Archaeologica Adriatica 1*, Zadar, 2007., str. 145-173. (koautorstvo s I. Jadrić)

Sarius šalice iz Burnuma, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopad 2008. Zbornik radova* (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg), Crikvenica, 2011., str. 279-290.

Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatra, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, doktorska disertacija, Zadar, 2011.